

ВІТЧИЗНЯНИЙ ТРИПАРТИЗМ: СОЦІАЛЬНЕ ПАРТНЕРСТВО В МОЛОДІЙ ДЕРЖАВІ

Проблема соціального партнерства у нашій державі в умовах масштабної трансформації економічної та соціально-політичної сфери суспільства є досить актуальною. Розвиток ринкових відносин, запровадження принципово нових форм та методів економічної діяльності, значні зміни в соціально-політичному житті країни разом із можливими перспективами розвитку економіки та державотворення привносять цілу низку нових, не характерних для колишніх соціалістичних країн проблем. Падіння рівня життя переважної більшості населення країни, збільшення різниці між високо та малозабезпеченими прошарками населення, економічні негаразди – все призводить до порушення соціальної стабільності у суспільстві.

За останнє десятиліття нормою для нашого суспільства стали намагання вирішувати економічні проблеми політичними засобами. Соціальну рівновагу порушують страйки працівників різних галузей. Досить часто такі заходи перетворюються у відверту конфронтацію між державою та керівниками підприємств, з одного боку, та працівниками в особі представників профспілки, з іншого.

Як показує міжнародний досвід країн розвинутої демократії (наприклад, Великої Британії), в яких трипартизм відіграє важливу роль, вирішити ці проблеми можна шляхом соціального партнерства.

Ідея соціального партнерства як альтернативи силовим методам виникла у міжнародній практиці ще на початку ХХ ст., коли у 1919 році була створена Міжнародна організація праці (МОП), яка увійшла до Ліги Націй як спеціалізований орган.

Трипартизм як форма соціального партнерства особливого розвитку набув у Великій Британії. Ідею "соціального контракту" у 1972 році запропонували лейбористи. Згідно нього профспілки мали підтримувати політичний курс лейбористського уряду, а за це уряд обіцяв провести реформи для покращення рівня життя британців.

Прихід до влади М.Тетчер (1979 р.) вважається кінцем британського трипартизму. Разом з тим на початок 1980-х рр. формується система корпоративної взаємодії у Британському суспільстві, яка стає важливою ланкою політичного управління. Ця система забезпечувала узгодження позицій тред-юніонів, підприємців, держави.

На кінець 1980-х рр. всередині тред-юніонізму сформувалася ідея тристоронніх переговорів "уряд - підприємці - профспілки" на найвищому рівні з економічних проблем.

У 1991 році тред-юніони висловилися за пошук альтернативних засобів відстоювання прав працюючих на протидію страйкам, які позбавляють населення необхідних послуг.

Врахування міжнародного досвіду соціального партнерства сприятиме зниженню соціальної напруги в суспільстві, виробленню напрямків соціального партнерства з врахуванням особливостей суспільного життя нашої країни.

Список літератури

1. Головка С.Г. Як приміряти трипартизм до України // Людина і влада. – 1999. – № 11-12. – С. 73-74.
2. Перегудов С.П. Тэтчер и тэтчеризм. – М.: Наука, 1996. – С. 165.
3. Trade Union and Labour Relations Act 1974. – L.: HSMO, 1974. – 68 p.